

Iosua - Comentarii W. McDonald

A. Pregătiri pentru traversarea Iordanului (cap. 1)

Mai întâi, Domnul îi dă lui Iosua fiul lui Nun, într-un cadru solemn, instrucțiunile și autoritatea necesare pentru îndeplinirea misiunii cruciale ce-i stătea în față. Țara fusese promisă Israelului, dar acum israeliții aveau datoria de a o lua în stăpânire, de la Neghev, în sud, și de la Marea Mediterană în vest până la fluviul Eufрат în est (v. 3,4). Iosua trebuie să fie puternic, foarte curajos și ascultător. Azi, ca pe vremea lui Iosua, ni se asigură succesul deplin („să-ți reușească toată căile și atunci vei prospera”) când ne umplem inima și mintea cu Cuvântul lui Dumnezeu și când îl trăim în practică (v. 8).

De trei ori Domnul îi spune lui Iosua să fie tare și foarte curajos (v. 6, 7, 9). Dimensiunea și durata misiunii ce-i stătea în față, presiunile asociate cu sarcina de a conduce un popor atât de încăpățânat și absența mentorului său spiritual, Moise, îl vor fi preocupat, în mare măsură, pe Iosua în acest timp. Dar Domnul nu l-a chemat la o misiune atât de dificilă, fără să-l fi și învrednicit, mai întâi, pentru a o putea duce la bun sfârșit. Iosua avea motive temeinice să fie tare: promisiunea lui Dumnezeu (v. 5, 6) - certitudinea unei biruințe sigure; Cuvântul lui Dumnezeu (v. 7, 8) - un îndrumar sigur; prezența lui Dumnezeu (v. 9) - o putere susținătoare, după cum se exprimă și T. Austin Sparks: Aici intrăm în bătălia adevărată a credinței,

unde nu mai contează ce suntem noi, ci ceea ce este El! Nu ce simțim noi, ci faptele, realitățile Lui!

Oamenii trebuiau să pregătească provizii de hrană pentru călătoria lor în Canaan. Cât privește pe cele două triburi și jumătate ce urmau să se stabilească la est de Iordan, Iosua le-a atras atenția că au datoria să pună umărul la cucerirea țării, abia apoi putând să se întoarcă acasă la familiile lor (v. 12-15). Membrii acestor triburi au consimțit imediat să facă acest lucru (v. 16-18). Oricine ar fi dat înapoi ar fi fost pedepsit cu moartea. În unele cântări creștine traversarea Iordanului este asemuită cu moartea iar țara Canaanului este simbolul Cerului. Dar pe israeliți îi aștepta un conflict militar în Canaan, pe când în Cer nu este nici un conflict, în realitate, Canaanul reprezintă actuala noastră moștenire spirituală. Da, ea ne-a fost dată în întregime, dar noi trebuie s-o luăm în stăpânire, ascultând de Cuvântul lui Dumnezeu, însușindu-ne promisiunile sale și luptând lupta bună a credinței.

Ca măsură pregătitoare pentru invazie. Iosua fiul lui Nun a trimis de la Poiana Salcânilor două iscoade la Ierihon. Gestul nu a însemnat absența credinței la Iosua, ci s-a înscris în strategia militară. Iscoadele nu au fost trimise să cerceteze toată țara, cum se procedase cu câțiva ani înainte, ci doar să observe terenul înaintea armatei, asemenea unor cercetași.

Iscoadele au găsit adăpost în casa unei prostituate pe nume Rahab. După cum se exprimă Keil și Delitzsch: „Faptul că au intrat în casa unei asemenea femei nu a trezit prea multe suspiciuni” Reiese clar din firul narațiunii că Rahab auzise despre minunatele victorii pe care le dăruise Domnul poporului evreu (v. 8-11). Concluzia ei a fost că Dumnezeul israeliților trebuie neapărat să fie Dumnezeul adevărat. Prin urmare, ea s-a încrezut în El, devenind o convertită autentică. Ea a demonstrat realitatea credinței ei prin faptul că a asigurat protecția spionilor, chiar cu prețul trădării patriei.

Spionii i-au promis lui Rahab că o vor cruța pe ea și pe familia ei, dacă va lega o funie stacojie la fereastra casei ei și dacă membrii familiei ei vor rămâne înăuntru în timpul atacului ce va fi dezlănțuit împotriva Ierihonului (v. 6-21). Funia stacojie ne duce cu gândul la casa protejată de semnul sângelui, ca în cazul primului Paște (Exod. 12).

Când solii trimiși de regele Ierihonului au întrebat-o pe Rahab unde sunt spionii, ea a răspuns că aceștia au părăsit deja orașul (v. 5). În timp ce oamenii Ierihonului i-au căutat pe drumul ce duce spre Iordan, Rahab a trimis spionii spre vest, către munți. După ce s-au ascuns acolo timp de trei zile, spionii au traversat Ierihonul, revenind teferi în tabăra israeliților, predându-i lui Iosua un raport încrezător (v. 22-24).

„Faptele” lui Rahab, iar nu „cuvintele” ei au fost cele care au îndreptățit-o (Iacov. 2:25). Biblia nu elogiază înșelăciunea ei (v. 4, 5), dar laudă credința ei (Evrei. 11:31). La rândul lui, Iacov numește fapta ei o lucrare a credinței (Iacov. 2:25). Asta pentru că ea și-a riscat viața pentru ca să salveze viețile iscoadelor, datorită faptului că ea credea în puterea și suveranitatea Dumnezeului lor. Tot așa și pe vremea Domnului, unii din afara comunității Israelului au demonstrat că au mai multă credință decât cei ce erau martori oculari ai gloriei Sale (Luca 7:2-9). Credința mare, oriunde se manifestă aceasta, este întotdeauna răsplătită (vezi cap. 6), deoarece este plăcută lui Dumnezeu (Evrei 11:6).

C. Traversarea Iordanului (3:1-5:1)

În cele din urmă, a sosit timpul ca israeliții să traverseze râul Iordan, ale cărui ape atinseseră nivelul de inundație. Preoților li s-a ordonat să pornească în fruntea poporului, ducând chivotul legământului. (Cohatiții purtau de obicei chivotul, ca la Numeri 4:1-5, dar preoții au dus chivotul cu acest prilej special.) Oamenilor li s-a atras atenția să vină în urma chivotului, la o distanță bunicică, dar să nu-l piardă din vedere. Chivotul îl reprezintă pe Cristos. Noi trebuie să păstrăm o distanță respectuoasă prin grija de a nu încerca, într-un spirit ireverențios, să elucidăm taine legate de Persoana Sa ce sunt prea greu de pătruns pentru mintea omenească. Unele din cele mai grave erezii din istoria creștinismului s-au ivit tocmai din pricina încercărilor fără perdea ale unora de a face exact acest lucru. Dar noi trebuie să-L avem mereu în vedere pe Cristos, pentru că asta ne asigură biruința.

Când picioarele preoților au atins apa Iordanului, s-a întâmplat un miracol. Râul s-a oprit în dreptul cetății Adam. situată la câțiva kilometri spre nord. Apele s-au îngrămădit acolo, restul apei rămase în albia râului în aval de acest punct vărsându-se în Marea Sărată (Moartă).

Oprirea similară ale apelor Iordanului în apropiere de localitatea Adam au avut loc în anul 1267, când cursul râului a fost barat timp de zece ore, și în 1927 timp de douăzeci și una de ore. În ambele cazuri barajul s-a datorat unor cutremure. Dar D. K. Campbell argumentează că în cazul de față avem prea multe elemente care indică faptul că nu a fost vorba de o simplă coincidență, ci de un miracol special:

Numeroasele elemente supranaturale s-au petrecut simultan:

(1) Evenimentul a avut loc exact așa cum fusese prezis (3:13,15).

(2) Momentul a fost precis (v. 15).

(3) Evenimentul a avut loc într-un moment în care apele râului erau în faza de inundație (v. 15).

(4) Zidul de apă a rămas intact mai multe ore, sau poate chiar o zi întreagă (v. 16).

(5) Albia moale și umedă a râului s-a uscat dintr-odată (v. 17).

(6) Apa a revenit imediat la locul ei, de îndată ce israeliții au trecut de cealaltă parte și preoții au ieșit din râu (4:18). Cu câteva veacuri mai târziu, profeții Ilie și Elisei au traversat același râu pe pământ uscat, dinspre vest spre est (2Regi 2:8). Curând după aceea Elisei a traversat din nou râul, în partea opusă, călcând pe pământ uscat. Dacă se susține că e neapărată nevoie ca un fenomen natural să fi avut loc pentru a explica traversarea Iordanului de către israeliți sub conducerea lui Iosua, atunci ar trebui să conchidem că două cutremure au avut loc la foarte mică distanță de timp unul de altul, în cazul lui Ilie și al lui Elisei, ceea ce înseamnă să tragem prea mult lucrurile de păr.

Dumnezeu, reprezentat prin chivot, a condus poporul în Iordan exact așa cum avea să-i conducă la biruință în vestul Iordanului. El demonstrează că prezența Lui, care a făcut să fugă apele din calea Israelului, era nădejdea lor că vor triumfa, nu vreun lucru din ei înșiși.

Preoții au înaintat până în mijlocul albiei, rămânând acolo până când tot Israelul a traversat pe uscat.

Domnul a dat dispoziție ca doisprezece bărbați (câte unu din fiecare trib) să ia câte o piatră de fiecare din albia Iordanului cu care să înalțe un semn de aducere aminte despre locul unde Israel și-a așezat prima oară tabăra la vest de Iordan, în consecință, monumentul memorial a fost înălțat la Ghilgal, ca amintire permanentă pentru generațiile viitoare despre felul cum a oprit Dumnezeu în chip miraculos apa Iordanului, pentru ca israeliții să treacă pe uscat de cealaltă parte a râului.

Triburile care au primit moștenirea la est de Iordan - Ruben, Gad și jumătate din tribul lui Manase - au trimis soldați înarmați să-și ajute frații să ocupe țara Canaanului. Deși efectivele totale ale celor două triburi și jumătate au fost de peste 100.000 de bărbați (vezi Numeri 26), numai patruzeci de mii au traversat Iordanul; restul luptătorilor au rămas la est de Iordan, probabil pentru a asigura paza teritoriului lor și a-și proteja familiile. După ce toți oamenii au trecut de cealaltă parte, inclusiv bărbații din cele două triburi și jumătate, și după ce au fost luate douăsprezece pietre din Iordan, Iosua a așezat douăsprezece pietre în mijlocul Iordanului, pe locul în care stăteau preoții. Apoi de îndată ce preoții au mărșăluit pe malul de vest cu chivotul legământului, apele Iordanului au început să curgă din nou, la nivelul de revărsare peste maluri.

Pietrele din albia râului ne amintesc despre identificarea cu Cristos în moarte. Cele de pe malul de vest ne vorbesc despre identificarea cu Cristos în înviere.

Prin oprirea apelor Iordanului, Domnul l-a înălțat pe Iosua înaintea întregului Israel cum îl înălțase anterior pe Moise. Până în acest punct, Iosua fusese un slujitor, slujind în smerenie la umbra lui Moise, învățând căile lui Dumnezeu. Acum a sosit timpul înălțării lui, întrucât „cine se smerește va fi înălțat” (Luca 14:11).

Poporul a traversat Iordanul în ziua a zecea a lunii întâi, cu numai cinci zile înainte de a se fi împlinit exact patruzeci de ani de la Exodul din Egipt, având suficient timp să pregătească Paștele (Exod 12:2, 3).

Locuitorii păgâni ai Canaanului au fost cuprinși de panică la auzul miraculoasei traversări a Iordanului de către armata evreiască.

D. Ceremoniile de la Ghilgal (5:2-12)

Capitolul acesta ne vorbește despre evenimentele care au avut loc la Ghilgal, primul popas de tabără al Israelului în Canaan. Acolo bărbații au fost circumciși (v. 2-9). Acolo ei au sărbătorit Paștele, primul din țara Canaan (v. 10). Acolo a încetat să mai cadă mana (v. 11, 12) și acolo Iosua l-a întâlnit pe Comandantul Șef al oștirii Domnului: Isus Cristos (v. 13-15).

Domnul l-a îndrumat pe Iosua să reînnoiască ritualul circumciziei cu acest prilej. Toți bărbații care ieșiseră din Egipt fuseseră circumciși, dar războinicii muriseră cu toții între timp (Deuteronom 2:16). Timp de patruzeci de ani nu s-a practicat circumcizia. În timpul peregrinărilor din cei patruzeci de ani s-a ridicat o nouă generație, care a trebuit să se supună acestei ceremonii, ca semn al readucerii lor la poziția de beneficiere deplină de binecuvântările legământului. Câtă vreme au rătăcit prin deșert, au fost ridiculizați de egipteni pentru că nu au dobândit Țara Promisă. Dar acum după ce au ajuns, în sfârșit, în țară, a fost ridicată ocara (v. 9). „A doua oară” din versetul 2 înseamnă a doua oară când națiunea a practicat circumcizia.

Paștele a fost sărbătorit la patru zile după trecerea Iordanului (în a paisprezecea zi a lunii). Observați credința lui Iosua: Deși el se afla pe teritoriul inamicului, a ascultat de Dumnezeu, efectuând circumcizia soldaților săi și sărbătorind Paștele, aceste două acțiuni fiind considerate „cele mai nemilitare fapte.”

Prin circumcizie și Paște, Domnul își chema poporul să revină la elementele esențiale ale relației sale cu El. Ambele ritualuri fuseseră neglijate în pustiu. Circumcizia a fost un semn al legământului dintre Dumnezeu și Avraam iar Dumnezeu, în credințioșia Lui, își îndeplinea promisiunea necondiționată pe care o făcuse că le va dăruia țara (Geneza. 15:18-21). A fost, totodată, o reprezentare simbolică a judecății de sine și a îndepărtării murdăriei firii vechi, fapte absolut necesare pentru a obține orice biruință. Paștele a fost un prilej de aducere aminte a răscumpărării lor. Iehova îi cumpărase și-i eliberase de robia egipteană. Sărbătorind Paștele evreii se supuneau cuvântului Domnului dat prin Moise cu prilejul primului Paște, cu patruzeci de ani înainte (Ex. 13:5). Harul a fost factorul care l-a motivat să-și cheme poporul și să-l scoată din Egipt. Credințioșia Sa a constituit garanția că-i va și introduce pe israeliți în Țara Promisă.

Mana ni-L reprezintă pe Cristos în întruparea Sa, pâinea care S-a coborât din cer ca provizie pentru nevoile noastre în pribegia prin pustiu. Produsele solului (în engleză, n.tr.) îl înfățișează pe Cristos în înviere, după intrarea în binecuvântările Canaanului. Noi ne hrănim din ambele. Mana a încetat în dimineața celei de-a doua zi, când au mâncat din venitul pământului grăunțe prăjite. „Cât de perfect știe Dumnezeu să respecte timpul și momentul potrivit! Ce minunat Purtător de grijă este El!"

E. Cucerirea Ierihonului (5:13-6:27)

„Omul" din versetul 13 a fost îngerul lui Iehova - Domnul Isus într-una din aparițiile Sale înainte de întrupare. El S-a prezentat pe Sine drept Comandantul oștirii Domnului. Cristos nu vine doar pentru a ne ajuta și, desigur, nu vine pentru a ne vătăma. El vine pentru a prelua controlul total.

Iată dovada concludentă a faptului că Iosua se afla în prezența lui Dumnezeu și că știa acest lucru. Că ar fi fost vorba doar de un înger este infirmat de faptul că îngerii nu acceptă să li se închine oamenii, dar aici vedem cum îngerul Domnului nu numai că acceptă, dar și poruncește închinarea, demonstrându-și prin aceasta natura Sa divină. Iosua trebuia mai întâi să învețe nemijlocit ceea ce și Moise învățase la începutul slujirii Sale (Ex. 3) - sfințenia și supremația Domnului.

Cucerirea Canaanului s-a realizat în cursul a trei campanii militare - centrală, de sud și de nord. Campania centrală, având drept scop să dezbină și să cucerească, a fost alcătuită din două înfruntări majore: una la Ierihon și cealaltă la Ai.

Ierihon era o cetate fortificată, dar zidurile ei n-au avut decât scopul de a-i păstra pe locuitorii ei înăuntru, pentru a putea fi supuși judecății, neputând, nicidecum, să-i țină pe israeliți afară. Era o cetate situată topografic la o elevație joasă (de fapt la 243 metri sub nivelul mării) iar pe plan moral la un nivel încă și mai jos. Era o cetate sortită pierzării deoarece se afla pe teritoriul Domnului și locuitorii ei de drept veniseră să-și ia în primire proprietatea. Multe lucruri din viața noastră se prefigurează la orizont ca niște Ierihonuri care ne împiedică înaintarea spre însușirea moștenirii noastre. Uneori părem pur și simplu descurajați de volumul și intensitatea încercărilor care ne împresoară. În acele momente, un lucru trebuie să facem: să declarăm și să ne însușim biruința pe care ne-o dăruiește Domnul și să mergem înainte prin credință, cu ochii ațintiți asupra lui Dumnezeu, Singurul de la care ne va veni izbăvirea, și astfel și noi vom vedea înfăptuindu-se minuni.

Frica de evrei îi determinaseră pe locuitorii Ierihonului să se baricadeze în cetate încă înainte de a fi sosit invadatorii. Timp de șase zile israeliții au mășăluit în jurul cetății, o dată pe zi, revenind seara în Ghilgal. În a șaptea zi... ei au mășăluit în jurul cetății de șapte ori. Când preoții au sunat din coarnele de berbec (trompete), israeliții au strigat cu glas tare. Zidurile s-au prăbușit la pământ, permițând copiilor lui Dumnezeu să pătrundă în cetate. Unii cercetători ai Bibliei cred că zidurile cetății s-au coborât în pământ, asemenea unui ascensor, permițându-le israeliților să calce peste partea de sus a acestora, când au intrat în cetate. Indiferent cum anume, lucrul acesta s-a petrecut datorită credinței poporului lui Dumnezeu (Evrei 11:30). Observați că chivotul este menționat de șapte ori între versetele 6 și 12.

Toate lucrurile din cetate erau „anatema" (versiunea de lași) - adică sortite de Domnul nimicirii, ca roade dintâi ale Canaanului. Cu excepția lui Rahab și a familiei ei, locuitorii și vitele trebuiau să fie distruși, dar argintul, aurul, bronzul și fierul trebuiau depuse în vistieria Domnului. Nimeni nu avea voie să-și însușească nici un lucru pentru uzul propriu.

Când ne dăm seama de perversitatea morală a canaaniților, e lesne să vedem de ce Dumnezeu a poruncit distrugerea totală a vieții în interiorul cetății Ierihon. În loc de a-L critica pe Domnul pentru că a administrat asupra celor răi judecata pe care o meritau, ar trebui să ne minunăm de harul Său, care a păstrat în viață pe Rahab și familia ei, ce făceau parte din aceiași locuitori ai Ierihonului.

Credința a făcut să se prăbușească zidurile (Evrei 11:30) și tot credința a fost aceea care a scos-o pe Rahab și rudele ei (Evrei 11:31). Harul lui Dumnezeu nu numai că s-a îngrijit de ea, asigurând modalitatea prin care a fost păstrată în siguranță, ci, în plus, a elevat-o la un loc de mare cinste, plasând-o în spița lui David și, în cele din urmă, în aceea a Domnului Isus Cristos (Matei 1:5, 6). Harul nu numai că ne salvează de la pierzare, dar ne și garantează înălțarea (Romani 8:29, 30). Credința este mâna cu care apucăm harul.

După ce Rahab și familia ei au fost escortați afară din cetate, teferi, cetatea a fost arsă. Iosua a rostit un blestem asupra oricui va căuta să rezidească Ierihonul ca fortăreață, profețind că fiul cel mai mare al acelui om va muri când se va așeza temelia ei iar fiul cel mai mic va muri când i se vor ridica porțile. A se vedea 1Regi 16:34 pentru împlinirea acestui blestem.

Capitolul 7 se ocupă de cheștiunea păcatului în Canaan. Deși israeliții au traversat cu bine Iordanul, ei au continuat să fie supuși înclinației de a păcătui. În aceste capitole ni se relatează înfrângerea Israelului la Ai și biruința Israelului asupra păcatului la Acor.

Când Iosua a trimis spioni în Ai, aceștia s-au întors plini de încredere spunând că cetatea este slab apărată și că nu va fi nevoie să se desfășoare mai mult de două-trei mii de soldați s-o atace. Dar când o armată de circa trei mii de bărbați a mășăluit asupra cetății Ai, a fost confruntată cu o înfrângere, nu cu o izbândă.

De multe ori înfrângerea survine după câte o biruință, adică exact atunci când ne așteptăm mai puțin să fim învinși. Exact atunci când ne simțim cei mai tari, în noi înșine. Israelii nu s-au rugat înainte de a porni la luptă împotriva cetății Ai, după cum de fapt nici nu le poruncise Domnul s-o atace ca în cazul Ierihonului. În consecință, ei au învățat lecția dureroasă că lucrurile nu mai merg strună, că a intervenit o schimbare. Canaaniții nu erau cu nimic mai puternici decât fuseseră mai înainte, ci doar Israelul era mai slab, motivul constituindu-l păcatul care se strecurase în tabără. Deși numai un singur om a fost vinovat, întreaga națiune a fost vinovată (v. 11) și treizeci și șase de bărbați au murit (v. 5). Domnul i-a spus lui Iosua că nu era momentul să se roage, ci să treacă la acțiune (v. 10).

Iosua a aflat că înfrângerea s-a datorat păcatului din tabără. Cineva nu a ascultat de Domnul în timpul cuceririi Ierihonului, însușindu-și o parte din pradă. Nu ni se spune metoda prin care a fost depistat făptașul; poate că a fost prin metoda tragerii la sorți. În orice caz, în urma unei prime trieri s-a evidențiat un trib, apoi o familie, urmată de o casă, în cele din urmă fiind identificat un singur om: Acan. Acesta a mărturisit că a furat o haină babiloneană, două sute de sicii de argint și o placă de aur. El a mai recunoscut că le-a ascuns în pământ, în cortul său. „Când am văzut... am poftit... am luat" (v. 21). Istoria lui Acan este o vie ilustrație a versetelor 14 și 15 din Iacov 1: „Ci fiecare este ispitit când este atras și ademenit de pofta lui însuși. Apoi pofta, când a conceput, dă naștere păcatului; și păcatul, odată conceput, aduce

moartea."

Acan, prin faptul că și-a însușit un lucru interzis, a devenit anatema el însuși (Deuteronom 7:26). S-ar putea părea o judecată aspră faptul că familia lui Acan a avut parte de aceeași soartă, dar păcatul este o chestiune serioasă, cu care nu se poate glumi. Credința lui Rahab a salvat întreaga ei casă. Păcatul lui Acan a adus condamnarea peste casa lui. În plus, se subînțelege că ei vor fi avut cunoștință de activitățile sale, întrucât bunurile furate au fost îngropate sub cortul lor. Ba e posibil ca înșiși copii lui să fi participat la păcatul său. Lecția pe care o predă Dumnezeu poporului Său era cât se poate de limpede: păcatul întinează întreaga tabără și el trebuie eradicat ori de câte ori iese la suprafață.

Ca pedeapsă pentru infracțiunea sa, Acan și casa lui au fost omorâți cu pietre și apoi arși. Arse au fost și toate bunurile sale, precum și lucrurile furate. H. J. Blair comentează: Prin moartea lui Acan, sacrilegiul a fost ispășit iar scena tragediei, valea lui Acor, a devenit o ușă de speranță, întrucât oamenii și-au ațintit din nou privirile spre înaintare.

Cu prilejul celei de-a doua încercări, Iosua și armata sa au capturat cetatea Ai prin strategia ambuscadei. Deși nu se disting cu ușurință detaliile ambuscadei, planul general pe care l-au pus ei în aplicare pare să fi fost următorul: Un pluton de israeliți a trecut pe furiș dincolo de Ai, sub protecția întinerului, ascunzându-se în partea de vest a cetății. Dimineața restul soldaților au atacat cetatea dinspre nord. Când locuitorii cetății Ai au contra-atacat, Iosua și oamenii săi s-au retras intenționat, atrăgându-i pe locuitori afară din cetate. Apoi Iosua a întins sulita, acesta fiind semnalul la care soldații ce stăteau la pândă în ambuscadă au pătruns în cetate și i-au dat foc. Văzându-și cetatea în flăcări, locuitorii din Ai au intrat în panică, dându-le prilejul israeliților să-i încolțească pe soldații din Ai din ambele părți și să-i distrugă.

Versetul 3 spune că treizeci de mii de oameni au fost trimiși să stea la pândă, pe când în versetul 12 este menționată cifra de cinci mii. Probabil că au fost două ambuscade. Dar treizeci de mii de soldați pare să fi fost un număr inutil de mare pentru organizarea unei ambuscade. Unii cred că treizeci de mii ar trebui citit treizeci de căpitani, întrucât în limba ebraică termenul „mie” poate fi tradus și prin „căpetenie”. Alții sunt de părere că treizeci de mii ar fi eroarea unui copist, cifra corectă fiind cinci mii. Cei cinci mii de oameni (v. 12) au fost probabil trimiși să respingă orice atac posibil din partea oamenilor din Betel, cetate situată la 3,3 km vest de Ai.

În această acțiune militară, evreilor li s-a permis să păstreze pentru ei vitele și prada. Dacă Acan ar fi așteptat puțin, s-ar fi ales, până la urmă, cu prada râvnită, fără să trebuiască să-și piardă viața din această cauză!

Israel a pierdut treizeci și șase de oameni în prima bătălie; de data aceasta n-au mai pierdut nici un om, după cum reiese din relatarea biblică. După ce s-au curățit de întinare, au fost din nou în siguranță, în mijlocul războiului. Biruința în viața creștină nu înseamnă absența conflictului, ci prezența și protecția lui Dumnezeu în mijlocul conflictului.

G. Confirmarea legământului la Sihem

Ascultând de Cuvântul Domnului (Deuteronom. 27:2-6), Iosua a zidit un altar pe Muntele Ebal și a inscripționat pe pietre o copie a Legii lui Moise. Triburile erau reunite în felul următor: jumătate pe Muntele Gherizim și cealaltă jumătate în fața Muntelui Ebal. Iar Iosua a stat în valea dintre cei doi munți și fie că a citit el însuși binecuvântările și blestemele găsite în Cartea legii lui Moise, fie că i-a instruit pe leviți sale citească (Deuteronom. 27:14). .Adesea se spune în Scriptură despre oameni că au făcut cutare și cutare lucru, când, de fapt, doar au poruncit să se facă lucrul respectiv.

H. Tratatul încheiat cu ghibeoniții

Vestea despre succesele militare ale Israelului i-a determinat pe toți regii din Canaan să-și unească forțele împotriva lui Iosua și Israel (v. 1, 2). Dar locuitorii cetății Ghibeon și ai altor trei cetăți, Chefira, Beerot și Chiriat Iearim (v. 3, 17) și-au spus că nu are nici un rost să încerce să se opună invadatorilor. Ei știau că israeliților li se poruncise să-i distrugă pe toți locuitorii păgâni ai țării. Dar mai știau și aceea că nu fuseseră date nici un fel de ordine de acest fel în cazul națiunilor din afara granițelor Canaanului (Deuteronom 20:10, 15). Prin urmare, dacă vor reuși să-l convingă pe Iosua și armata lui că ei vin, după o călătorie îndelungată, dintr-o țară îndepărtată, vor fi cruțați. Așadar s-au deghizat, îmbrăcându-se cu haine ponosite și cu sandale cârpăcite. În plus și-au luat cu ei pâine stătută și mucegăită, precum și burdufuri vechi pentru vin, rupte și cârpăcite. S-au înfățișat înaintea lui Iosua, spunându-i că vin dintr-o țară îndepărtată - afirmație care corespundea întru totul cu înfățișarea lor și cu lucrurile avute asupra lor.

Israeliiți nu au cerut sfatul Domnului în această chestiune, ci au încheiat un legământ cu ghibeoniții (așa cum este în engleză și în versiunea românească de lași, deși în traduceri ulterioare apare, inexplicabil, termenul Gabaon și gabaoniți, n.tr.) Dar după trei zile întregul șiretlic a fost dat în vileag și între israeliți s-a iscat mare agitație, trișorii riscând să fie omorâți. Dar conducătorii au decis ca trebuie să onoreze tratatul tocmai încheiat, cruțându-li-se viața ghibeoniților. Dar din acel moment ei urmau să slujească adunarea în calitate de tăietori de lemne și de cărăuși de apă în legătură cu slujba la altarul Domnului.

Iosua și căpeteniile poporului au procedat înțelept când au respectat jurământul, în pofida faptului că au fost înșelați. Ulterior Saul a încercat să-i extermină pe ghibeoniți, dar a fost pedepsit pentru fapta sa (2Sam. 21).

I. Campania din sud

Capitolul 10 consemnează campania din sud. Când regii a cinci cetăți canaanite au auzit că ghibeoniții au trecut de partea israeliților, și-au dat seama că zona muntoasă din centrul Canaanului era vulnerabilă și, în consecință, s-au decis să atace Ghibeonul. Ghibeoniții i-au trimis lui Iosua un apel, în care îi solicitau asistență militară.

Încă o dată Iosua a auzit acele cuvinte pline de mângâiere din gura Domnului: „Nu te teme de ei!” - cuvinte pe care le mai auzise înaintea izbânzii asupra Ierihonului și înaintea ambuscadei reușite asupra cetății Ai. Cuvinte care garantau triumful, oricât de mari ar fi fost forțele opoziției.

Asigurat de Domnul că va avea biruință, Iosua a intrat în luptă cu forțele inamicului la Ghibeon, punându-le pe fugă. Două miracole s-au întâmplat în procesul distrugerii inamicului. Mai întâi, a fost o puternică furtună cu grindină, care a omorât mai mulți oameni decât uciseseră

israeliții. Observați însă că grindina a făcut discriminare, ucigând doar vrăjmașii.

Apoi, la cererea lui Iosua, soarele și luna „au stat pe loc” (sau „și-au întârziat cursul”), prelungind ceasurile pentru ca israeliții să poată urmări și nimici inamicul, înainte ca acesta să poată scăpa cu fuga la adăpostul zidurilor cetăților fortificate. Aici avem de a face cu un caz de limbaj literal, descriptiv, când se spune că soarele și luna au stat pe loc. Folosim un limbaj similar când afirmăm că a răsărit sau a apus soarele. S-au avansat diverse explicații naturale în legătură cu ceea ce s-a întâmplat în realitate atunci, (Prezentăm mai jos trei concepții care recunosc faptul că s-a petrecut un miracol cu totul ieșit din comun, explicând, fără să încerce să nege că s-a petrecut o minune, după cum urmează:

1. Dumnezeu realmente a reținut (sau a oprit în loc) rotația pământului, în timp ce soarele se alia deasupra lui Iosua, făcând ca rotația să dureze 48 de ore. Există paralele în culturile altor popoare din vechime care se referă la „o zi lungă”, prin care s-ar putea înțelege ziua lungă din timpul lui Iosua.

2. Traducând textul ebraic prin „a stat pe loc” (ebr. dom) și „încetând” (ca la 2Regi 4:6 și Plâng 2:18), unii văd în acest text o rugăciune ca trupele lui Iosua să aibă parte de o ușurare de pe urma soarelui arzător, îndelungata furtună cu grindină constituind răspunsul lui Dumnezeu la rugăciunea lui Iosua.

3. Întrucât Iosua a pornit la atac dis-de-dimineață, unii cred că el s-a rugat ca soarele „să fie reținut” pentru ca să continue semi-întunericul. Furtuna cu grindină ar constitui în acest caz răspunsul lui Dumnezeu la rugăciunea sa.

Prima explicație pare să corespundă cel mai bine textului biblic: „Și soarele s-a oprit în mijlocul cerului și nu s-a grăbit să apună, aproape o zi întreagă” (v. 13b)

Este suficient să știm că a fost un miracol soldat cu prelungirea timpului de luptă cu o zi. Spurgeon spune:

Cum a făcut El acest lucru nu ne privește. Nu e treaba noastră să încercăm să îndulcim miracolele (să le facem mai plauzibile), ci să slăvim pe Dumnezeu prin ele. (Pentru o tratare utilă a aspectelor științifice ale textului a se consulta Capitolul X din lucrarea: Difficulties in .the Bible (Dificultăți de care ne lovim în Biblie) de R. A. Torrey (Chicago: Moody Press, 1907))

Cartea lui Iaser din versetul 13 ar putea însemna „Cartea Dreptului” (cum s-a și tradus în versiunile românești, n.tr.). Nici o carte cu această denumire nu a putut fi identificată în prezent și, desigur, nu a fost o carte inspirată.

Bătălia aceasta a solicitat la maximum forțele israeliților, în contextul în care ei au mărșăluit toată noaptea, ca apoi să lupte în cea mai lungă zi din istorie. Deși și-au pus în joc toate rezervele de energie, depășind limitele obișnuite, victoria a aparținut Domnului (v. 10, 11). Cu obișnuita-i perspicacitate, Matthew Henry remarcă: Dar oare de ce a trebuit Iosua să se supună pe el însuși și pe oamenii lui la un efort atât de extenuant? Oare nu-i promisese Dumnezeu că negreșit El însuși îi va da în mâinile sale pe vrăjmași? Așa e, Dumnezeu a promis, într-adevăr. Dar promisiunile lui Dumnezeu au menirea nu de a slăbi sau înlocui, ci de a impulsiona și încuraja strădaniile noastre.

Cei cinci regi au fost prinși într-o peșteră la Macheda, apoi uciși și spânzurați de cinci copaci, după care au fost îngropați în peșteră.

După aceasta Iosua a cucerit cetățile canaanite Macheda (v. 28), Libna (v. 29, 30), Lachiș (v. 31, 32), Ghezer (v. 33), Eglon (v. 34, 35), Hebron (v. 36, 37) și Debir (v. 38, 39). Regele Hebronului din versetul 37 a fost un succesor al celui ucis în versetul 26.

Paragraful acesta este un rezumat al campaniei din sud.

Distrugerea de care vorbește acest capitol se va fi desfășurat în linii mari după cum observă Haley: Iosua a străbătut fulgerător această regiune, neavând posibilitatea s-o depopuleze în întregime. Pe toți cei pe care i-a urmărit i-a și nimicit. Dar el nu s-a oprit să cerceteze cu de-amănuntul toate locurile unde s-ar fi putut ascunde acești locuitori. Asta cădea în sarcina fiecărui trib, în propriul teritoriu repartizat.

J. Campania din nord

Vestea triumfurilor militare ale Israelului i-a făcut pe regii din nord să-și unească forțele în cadrul unei confederații, reunindu-se la apele Merom, la nord de Marea Galileii. Iosua și armata lui i-au atacat și înfrânt. Apoi, dând dovadă de ascultare de Domnul, Iosua a tăiat tendoanele picioarelor cailor și le-a ars în foc carele - făcând astfel imposibilă deplasarea.

Capitala Hațorului a fost arsă; celelalte cetăți așezate pe coline au fost distruse, dar nu și arse. Poate că Iosua a considerat că cetățile de pe coline se vor dovedi utile pentru israeliții care se vor așeza acolo. Locuitorii cetăților au fost uciși și toată prada a fost însușită de israeliți. Ascultarea totală atrage după sine biruința totală (v. 15).

Versetele acestea trec în revistă cucerirea de către Iosua a Țării Promise, de la Edom (Seir) în sud până la Muntele Hermon în partea de nord-est și la Valea Libanului în nord-vest. Ghibeon a scăpat de la nimicire. Ierusalimul a rămas necucerit până în vremea lui David. (Goșenul menționat în versetul 16 nu se afla în Egipt, ci era o zonă din sudul Palestinei.)

Trebuie menționat aici că anachimii au fost distruși în toate cetățile, cu excepția celor din Gaza, din Gat și din Așdod. „Țara s-a odihnit de pe urma războiului” (v. 23) în sensul că bătăliile principale au fost purtate deja, deși mai rămăneau încă destule „operațiuni de curățire”.

K. Rezumat al cuceririlor

Primele șase versete ne duc înapoi la victoria pe care a dăruit-o Dumnezeu lui Moise, asupra lui Sihon, regele amoritilor, și a lui Og, regele Basanului. Aceste victorii sunt considerate parte din operațiunea globală de cucerire, întrucât teritoriul câștigat a fost ocupat de două triburi și jumătate în partea de est a râului Iordan.

Dumnezeu îi făcuse Israelului, înainte de a traversa Iordanul, următoarea promisiune: „Pe regii lor El îi va da în mâinile tale și le vei șterge numele de sub ceruri; nici unul din aceste popoare nu va putea să-ți stea împotriva, până le vei fi distrus.” (Deuteronom. 7:24). Iată treizeci și una de cazuri de credințioșie a lui Dumnezeu (v. 7-24); Iosua a înfrânt treizeci și unu de regi în partea de vest a Iordanului.

A. Teritoriile care au mai rămas de cucerit (13:1-7)

Iosua era de-acum un om bătrân, dar israeliții nu cuceriseră încă toată țara ce li s-a promis. Versetele 2-6 descriu porțiuni din sud-vest și din nord-est care erau locuite în continuare de păgâni. Știm de asemenea că ținuturile dinspre est, până la fluviul Eufrat, au fost promise evreilor, dar că niciodată nu au fost ocupate de ei. (Subdomnia lui Solomon. regatul a ajuns într-adevăr până la acea parte a Fluviului Eufrat din nord-vest, în sensul că aceste teritorii îi plăteau tribut, dar dacă prin hotarul de est se înțelege toată lungimea Fluviului Eufrat, atunci această promisiune încă urmează să se împlinească în viitor)

Domnul l-a instruit pe Iosua să împartă țara care deja a fost cucerită la cele nouă triburi și la jumătatea tribului lui Manase.

1. Teritoriul repartizat triburilor: Ruben, Gad și unei jumătăți din tribul lui Manase

Două triburi și jumătate primiseră deja teritorii pe malul de est al Iordanului. Pământul acesta e descris astfel: întregul teritoriu ocupat de cele două triburi și jumătate (v. 8-13): Ruben (v. 15-23); Gad (v. 24-28); și jumătate din tribul lui Manase (v. 29-31).

Levi nu a primit o moștenire tribală (v. 14), întrucât era tribul preoțesc și Domnul era moștenirea sa în mod deosebit (v. 33).

Eliminând de la numărătoare tribul lui Levi ne mai rămân doar unsprezece triburi. Dar cei doi fii ai lui Iosif, Efraim și Manase, sunt incluși în locul lui Iosif, rezultând din nou cifra de doisprezece. Motivul pentru care fiii lui Iosif sunt incluși este că ei au fost adoptați de Iacob ca fii ai săi înainte de moartea sa (Geneza. 48:5).

Trebuie să facem neapărat mențiunea că Balaam a fost printre cei uciși în Transiordania (v. 22). Domnul nu a uitat groaznica calamitate care s-a abătut peste poporul Său, din pricina acestui profet nelegiuit (vezi Numeri. 23-25). „Fiți siguri că păcatul vostru vă va ajunge” (Numeri 32:23).

O problemă interesantă se ridică în versetul 25. Tribul lui Gad poseda o parte din pământul amoniților, fapt interzis la Deuteronom 2:19. Dar pământul acesta fusese luat anterior de la amoniți de către Sihon, regele amoritilor, și încorporat în regatul său. Astfel ia data când Israelul l-a cucerit din mâinile lui Sihon el nu mai aparținea amoniților.

Debirul menționat în versetul 26 nu este totuna cu cetatea menționată în capitolul anterior. Aceasta era o cetate situată pe malul de răsărit al Iordanului, pe când cea cucerită de Iosua se afla în partea de apus a râului.

2. Teritoriul repartizat tribului lui Iuda (cap. 14,15)

Capitolul începe cu distribuirea terenului din partea de vest a Iordanului celor nouă triburi și unei jumătăți de trib. Domnul poruncise lui Moise ca împărțirea să se facă prin [tragere la] sorți. Asta înseamnă probabil că localizarea generală a porțiunii repartizate unui trib era stabilită prin tragere la sorți, dar dimensiunea teritoriului se făcea în funcție de populația celui trib (Numeri 26:53-56).

Primul pe lista triburilor este Iuda (14:6-15:63). Membrii tribului lui Iuda s-au situat în fruntea oștirilor Israelului (vezi Numeri 10:14), fiind tribul cel mai numeros și mai puternic, cu peste 76.000 de luptători.

Înainte de a stabili hotarele tribale, Duhul lui Dumnezeu consemnează nobila cerere a lui Caleb să i se dea cetatea Hebron. Deși în acest timp el avea optzeci și cinci de ani, credința, vitejia și tăria lui nu s-au diminuat cu nimic. El tânjea după alte cuceriri spirituale și a primit Hebronul ca moștenire.

Hebron a însemnat nu doar cetatea cu acest nume, ci și ținutul din jur (v. 12). Cetatea fusese cucerită anterior de Iosua (10:36, 37). Ulterior a fost dată preoților, dar Caleb a păstrat regiunea din jur ca moștenire a sa.

Caleb fusese cruțat de urgia care a măcinat viețile iscoadelor necredincioase cu patruzeci și cinci de ani mai înainte (Numeri. 14:36-38). El fusese păstrat în viață de-a lungul tuturor anilor de pibegie prin pustiu. Apoi a supraviețuit cei câțiva ani buni cât a bătut războiul în Canaan. El știa că Dumnezeu nu l-ar fi ținut în viață și nu i-ar fi promis o răsplată pentru credința sa, pentru ca apoi să-l dea în mâna anachimilor. Și ce dacă acești oameni erau uriași? Ei se aflau pe terenul său și, ca urmare, îi va alunga, prin tăria lui Dumnezeu. El încă vedea lucrurile prin ochii credinței, și nu cum apăreau acestea în exterior. Acesta a fost secretul tăriei sale trainice și al extraordinarului succes de care a avut parte. El nu avea de gând să se pensioneze (chiar dacă atinsese vârsta de optzeci și cinci de ani), până când va fi luat în stăpânire teritoriile ce i-au fost încredințate.

Hotarele lui Iuda sunt descrise în versetele 1-12. Este aproape imposibil să le urmărim cu exactitate în prezent. Asta i-ar putea face pe unii să se întrebe de ce ne sunt oferite atâtea detalii în Biblie. Răspunsul e că, desigur, aceste detalii sunt importante în ochii lui Dumnezeu. Ele sunt inspirate și de folos, pline de bogate învățăminte spirituale.

Cucerirea de către Caleb a Hebronului este consemnată în versetul 14. El a oferit-o pe fiica sa, Acsa, oricărui om care va captura Chiriat Sefer (Debir) (v. 16). Nepotul lui Caleb. Otniel, a fost cel care a cucerit cetatea, obținând mireasa (v. 17). Ulterior el a devenit primul judecător în Israel (Jud. 3:9). Acsa l-a înduplecat pe Otniel să-i ceară tatălui ei un teren (v. 18). Cuvintele ei: „căci mi-ai dat pământ” presupun că Otniel făcuse aceasta și obținuse terenul. Apoi Acsa a cerut Izvoarele de sus și Izvoarele de jos ca să ude terenul.

Unele cetăți, ca, de pildă, Debir și Hebron, au trebuit să fie cucerite de mai multe ori, datorită războiului de gherilă al canaaniților (vezi notele asupra capitolului 10). De asemenea trebuie semnalat faptul că existau uneori mai multe cetăți cu aceeași denumire (de ex. Debir).

Cetățile din teritoriul alocat tribului lui Iuda sunt listate în versetele 21 -63. Unele dintre aceste cetăți ar trebui să ne fie familiare din studiul întreprins asupra patriarhilor: Hebron (v. 54) (numit și Chiriath Arba și Mamre) era cunoscut de Avraam, Isaac și Iacob (Geneza. 13:18; 35:27), locul unde au fost îngropați cu toții (Geneza. 23:17-20). Poate că acest fapt a făcut această cetate atât de scumpă în ochii lui Caleb, cel înzestrat cu un spirit deosebit de pătrundere spirituală. Beerseba (v. 28) înseamnă „fântâna jurământului”; patriarhii au petrecut mult timp acolo, fiind pentru ei un loc de înviore, îmborsărire și odihnă (Geneza. 21:31; 26:33; 46:1). Ierusalim (v. 63) se afla sub controlul iebusiților Abia în vremea lui David au fost aceștia izgoniți, în cele din urmă, din Ierusalim (2Sam. 5:6,7).

Aceste cetăți au asigurat tribului Iuda o bogată moștenire și un puternic stimulent de natură să întărească credința lor. Dumnezeu lui Avraam, Isaac și Iacob era în mijlocul copiilor lor pentru a-și împlini promisiunea pe care o făcuse în vechime,

Când numărăm cetățile din versetele 21-32, constatăm că sunt treizeci și opt, deși versetul 32 spune că sunt numai douăzeci și nouă. Nouă dintre aceste cetăți aparțineau tribului lui Simeon, a cărui moștenire se afla în interiorul hotarelor lui Iuda (19:1-9). astfel rămânând doar douăzeci și nouă... de cetăți care aparțineau lui Iuda. Ne lovim de o problemă asemănătoare în numărarea cetăților din versetele 33-36; sunt enumerate cincisprezece cetăți, dar s-ar putea ca Ghedera și Ghederotaim să fie două denumiri ale uneia și aceleiași cetăți, rămânând astfel numărul total de paisprezece cetăți menționate în versetul 36.

Fiți, vă rog, cu deosebită băgare de seamă la versetul ultim. Partea de sus a cetății, Muntele Sion, nu a fost cucerită decât în vremea lui David. Partea de jos, Ierusalimul, a fost cucerită de Iuda (Jud. 1:8 pentru că ulterior să fie capturată din noi de iebusiți (Jud. 1:21). Ierusalim este listat ca aparținând și lui Beniamin (18:28). și lui Iuda, căci se situa chiar pe granița dintre aceste două triburi.

3. Teritoriul repartizat tribului lui Iosif (cap. 16,17)

Tribul lui Iosif este luat în continuare. Lui Iosif i se dăduse dreptul de naștere (adică o parte dublă, 1 Cronici 5:1) pe care Ruben îl pierduse (Geneza. 49:4). În linii mari, hotarele teritoriului Lui Iosif sunt prezentate în versetele 1-4. Desigur acest teritoriu a fost împărțit între Efraim și jumătate din tribul lui Manase care s-au stabilit în partea de vest a Iordanului. -

Hotarele lui Efraim sunt descrise în versetele 5-10. Citiți cu deosebită luare aminte versetul 10. Eșecul de a-i alunga pe canaaniți le-a cauzat dureri și întristare israeliților mai târziu în cursul istoriei lor.

Moștenirea lui Manase a fost parțial în Ghilead și Basan, în partea de răsărit a râului Iordan (v. 1), și parțial în partea de apus (v. 7-11). Teritoriul de pe malul de vest al Iordanului era străjuit în nord de șase fortărețe canaanite - Bet Șean, Ibleam, Dor, En Dor, Taanac și Meghido (v. 11, 12).

Unele din cetățile lui Efraim erau în teritoriul lui Manase iar unele din târgurile lui Manase erau în teritoriul lui Așur și Isahar (v. 7-12).

Fiicele lui Ielofhad au primit moștenire împreună cu fiii lui Manase (v. 3, 4) (Numeri 27:1-7), acest lucru făcându-se pentru a se asigura că familia lui Ielofhad va avea o parte de moștenire, chiar dacă nu avea moștenitori de sex masculin. Fiicele trebuiau să se căsătorească cu bărbați din tribul lor, pentru ca pământul lui Manase să nu fie absorbit de un alt trib prin intermediul unor căsătorii mixte (Numeri 36:1-13).

După ce Efraim și Manase și-au primit repartițiile de teren alăturate, la vest de râul Iordan, ei s-au plâns că nu aveau decât numai un sort (v. 14) și că erau îngrădiți de fortărețele din nord (v. 16). Dar Iosua a întors toate argumentele lor împotriva lor. Când ei au spus că au nevoie de terenuri suplimentare fiindcă sunt un popor numeros (v. 14), Iosua le-a spus să recură la brațele de muncă disponibile pentru a defrișa pădurile din teritoriile lor și a se stabili pe aceste terenuri (v. 15). Când ei s-au plâns că în interiorul hotarelor lor se află canaaniți, care au care de fier (v. 16), el i-a asigurat pe Efraim și pe Manase că ei au, în schimb, forța superioară în stare să-i izgonească pe canaaniți (v. 18). „Un lot” din versetul 14 se referă la teritoriile combinate ale lui Efraim și Manase situate la vest de râul Iordan. Când Iosua a spus: „Nu veți avea [doar] un singur sort”, nu a înțeles prin asta că ei vor primi teritorii suplimentare, ci că trebuie să ocupe tot pământul ce le fusese dat.

Tabăra Israelului se mută de la Ghilgal la Silo, unde a fost așezat cortul întâlnirii și unde a rămas până în vremea lui Samuel. Aici continuă împărțirea țării.

Iuda și Iosif primiseră moștenirea lor prin tragere la sorti, dar mai erau șapte triburi la vest de Iordan, care nu-și primiseră moștenirea. Prin urmare, Iosua a trimis, un grup de oameni, câte trei din fiecare trib, să împartă teritoriile, prin sorti, la celelalte șapte triburi.

Hotarele lui Beniamin sunt date în versetele 11-20 iar în versetele 21-28 ne sunt prezentate cetățile repartizate acestui trib. Porțiunea alocată lui Beniamin a fost, mică, dar de mare preț, fiind situată chiar în inima țării și cuprinzând înăuntrul hotarelor sale roadele dintâi ale trudei lui Israel în Canaan.

Ghilgal se afla în teritoriul lui Beniamin, primul popas de tabără făcut de Israel la vest de Iordan. Pietrele de aducere aminte aflate acolo aveau menirea de a le reaminti despre miraculoasa traversare a Iordanului. Acolo poporul a sărbătorit primul Paște în Canaan, începând să se hrănească din roadele țării. Acolo națiunea a fost din nou circumcisă, îndepărtându-se ocară Egiptului. Cu greu s-ar fi găsit un loc mai semnificativ în tot Canaanul, pentru că nici un alt loc nu putea să-i învețe atâtea lecții spirituale.

Ruinele cetății Ierihon se mai puteau vedea în teritoriul lui Beniamin. Zidurile ei, cândva considerate invincibile, erau acum dărâmate. O parte din ceea ce fusese casa lui Rahab încă mai dăinuia, ca mărturie a harului lui Dumnezeu, care întotdeauna răspunde la orice manifestare a credinței. Un beniamit putea oricând să viziteze aceste ruine, pentru a-și reaminti că bătălia a fost a Domnului, că a Lui a fost victoria!

Betel (casa lui Dumnezeu) le amintea beniaminților despre credința părinților lor și despre credincioșia Izbăvitorului divin al lui Israel (Geneza. 28:18-22; 35:1-15).

Ierusalim era destinat să fie capitala Israelului, dar abia în vremea fiului lui Iese aveau să fie izgoniți iebusiții din această fortăreață montană a lor.

Pământul repartizat lui Beniamin cuprindea multe semne și dovezi ale binecuvântărilor trecute, prezente și viitoare. Ce sort bogat i-a căzut fiului celui mai mic al lui Iacob!

Moștenirea lui Simeon a fost în mijlocul moștenirii tribului lui Iuda. Se pare că ținutul lui Iuda era atât de cuprinzător, încât membrii acestui trib nu au putut să-l ocupe în întregime, o parte a teritoriului fiind repartizată lui Simeon. Este o împlinire a profeției făcută de Iacob cu privire la Simeon: „îi voi împărți în Iacob și-i voi împărășia în Israel" (Geneza. 49:7).

Beerșeba și Șeba (v. 2) se referă probabil la aceeași localitate, dând, prin urmare, un total de numai treisprezece cetăți în versetul 6. Unele cetăți au fost menționate în legătură cu delimitarea hotarelor unor porțiuni individuale, deși nu se încadrau în teritoriul respectiv. Prin urmare, uneori numărul de cetăți menționat nu corespunde numărului precizat în text (de ex. v. 15, 30, 38).

Hotarele celorlalte cinci triburi sunt prezentate în continuare: Zabulon (v. 10-16); Isahar (v. 17-23); Așer (v. 24-31); Neftali (v.-32-39); și Dan (v. 40-48). Dan a primit o parte din cetățile lui Iuda (cf. v. 41 cu 15:33).

Teritoriul repartizat inițial lui Dan se afla în sud-vest, învecinându-se cu Marea Mediterană și cuprinzând cetățile Iopa și Ecron (v. 40-46). Ulterior când acest teritoriu s-a dovedit prea mic, o parte a tribului a migrat spre Laiș (Leșem) în partea de nord-est, schimbându-și numele în cetatea lui Dan (v. 47, 48; cf. Jud. 18).

În versetul 51 se încheie împărțirea țării. Acum trebuiau desemnate cetățile de refugiu (cap. 20) și mai rămăneau de stabilit cetățile levitice (cap. 21). Dar în mare lucrarea lui Iosua s-a încheiat. El a primit Timnat-Serah, după cuvântul Domnului (v. 50).

Cetățile de refugiu constituie un subiect interesant, cu importante învățăminte teologice. MacLear ne prezintă fundalul tradițional al acestor cetăți:

Potrivit comentatorilor evrei, ulterior, pentru ca azilul oferit celui ce a ucis din greșeală pe cineva să fie mai sigur, s-au luat următoarele măsuri:

(a) drumurile care duceau la aceste cetăți de refugiu au fost întreținute în stare bună prin reparații frecvente. S-a impus ca ele să aibă lățimea de 32 de coți (circa 14,5 metri);

(b) au fost îndepărtate toate obstacolele de pe aceste trasee, care ar fi putut opri înaintarea fugarului sau încetini fuga sa

(c) nu a fost lăsată nici o movilă pe aceste drumuri și nu a fost inclus în traseu nici un râu peste care nu se construise un pod;

(d) la fiecare cotitură s-au ridicat stâlpi indicatori, cu cuvintele: «Refugiu», ca să-l îndrume pe nefericitul om în fuga sa;

(e) după ce se stabilea într-o asemenea cetate, omucigașului i se repartiza o locuință convenabilă iar cetățenii din partea locului aveau datoria să-l învețe o meserie, pentru ca acesta să se poată întreține.

Aceste cetăți înfățișează națiunea Israel și vinovăția ei în legătură cu uciderea lui Mesia. Cristos este Cetatea de Refugiu în care un Israel căit se poate refugia. D. L. Moody subliniază că „cetățile de refugiu sunt un tip al lui Cristos, numele lor având o semnificație corespunzătoare."

Dăm mai jos lista cetăților de refugiu și semnificația numelor lor:

La vest de Iordan

Kedeș - sfințenie

Siheem - tărie

Chiriath-Arba sau Hebron - părtășie

La est de Iordan

Ramoth-Gilead - ridicare

Golan - fericire

Bezer- siguranță

Astfel Cristos ne asigură toate binecuvântările sugerate de numele acestor cetăți. O privire la harta corespunzătoare ne va arăta că cetățile de refugiu erau așezate strategic, așa încât nici un punct din teritoriul Israelului să nu se afle la distanță mai mare de 48 de km de nici una din ele. Moody ne oferă aplicația spirituală a acestui fapt: După cum cetățile de refugiu au fost amplasate în așa fel încât să fie accesibile din orice parte a țării, tot așa Cristos este foarte accesibil pentru păcătoșii nevoiași (1 Ioan 2:1, 2).

Observați paralele dintre mântuirea vremelnică oferită omucigașului în cetățile de refugiu și mântuirea eternă oferită păcătosului în Cristos. Drumurile de acces la cetate erau ușor de distins și bine marcate, după cum este și calea mântuirii, pentru ca nimeni să nu facă vreo greșeală și să-și piardă viața. Cetățile erau răspândite în toată țara, fiind accesibile tuturor, după cum și Cristos este accesibil tuturor oamenilor. Ceea ce-i mâna pe oamenii din vechime în cetățile de refugiu era o situație de criză și de multe ori e nevoie parcă de o criză pentru ca și copiii Domnului din vremea noastră să alerge la Domnul Isus. Nu exista teren neutru pentru persoana vinovată: fie se afla în siguranță în cetatea de refugiu, fie era supus mâniei răzbunătorului sângelui. Tot așa și azi fiecare persoană individuală fie este în siguranță în Cristos, fie sub judecata lui Dumnezeu (Ioan 3:36)

D. Cetățile levitice

Patruzeci și opt de cetăți (v. 41) și împrejurimile lor cu terenuri comune pentru pășunat, inclusiv cetățile de refugiu, au fost repartizate leviților, după cum a poruncit Domnul (Numeri 35:2-8).

Cohatiții (chehatiții):

(a) Fiii lui Aaron (adică preoții) - treisprezece cetăți din Iuda... Simeon și Beniamin.

(b) Restul cohatiților - zece cetăți din Efraim, Dan și jumătate din tribul lui Manase.

Gherșoniți: treisprezece cetăți din Isahar, Așer, Neftali și jumătatea din tribul lui Manase.

Merariții: douăsprezece cetăți din Ruben, Gad și Zabulon.

Fiecare trib a cedat patru cetăți, cu excepția lui Iuda și Simeon, care au cedat, combinat, nouă cetăți și Neftali, care a cedat trei cetăți.

Cetățile de refugiu, fiind cetăți ale leviților (v. 13, 21, 27, 32, 36, 38), au fost răspândite pe tot cuprinsul triburilor Israelului, ca să se împlinească profeția lui Iacob (Geneza. 49:5-7) și să se poată face lucrarea de învățare a israeliților.

Versetul acesta trebuie citit în lumina altor texte din Scriptură. El nu înseamnă că Israel a ocupat tot teritoriul de la râul Egiptului până la fluviul Eufrat. Mai degrabă, înseamnă că teritoriul împărțit de Iosua a fost o împlinire a promisiunii făcute de Dumnezeu că le va da orice loc pe care va călca talpa picioarelor lor (Iosua 1:3)

În mod similar, versetul 44 trebuie interpretat cu multă atenție. Mai existau vrăjmași în interiorul țării. Nu toți canaanii au fost nimiciți. Dar asta nu din vina Lui Dumnezeu, căci El Și-a împlinit promisiunea, învingând pe orice inamic cu care s-au luptat israeliții. Dacă mai erau dușmani neînvinși și focare de rezistență, asta s-a datorat faptului că Israel nu și-a însușit promisiunea lui Dumnezeu.

Observați versetul 45. Domnul împlinise toate promisiunile. Nici un cuvânt nu a dat greș. Ce omagiu trebuie să aducem credincioșiei lui Dumnezeu! Dar Israel nu și-a însușit toate promisiunile lui Dumnezeu.

E. Altarul de la est de Iordan

Când a fost împărțit teritoriul de la est de Iordan, Iosua le-a permis rubeniților, gadiților și unei jumătăți din tribul lui Manase să revină în teritoriile lor, situate la est de Iordan, așa cum fusese înțelegerea lor. De asemenea le-a spus să-și ia cu ei partea din prada rezultată în urma bătăliilor la care au participat și ei. Au trecut șapte ani de când ei și-au părăsit pe cei dragi ai lor pentru a lupta împotriva canaanienilor. Ei au îndurat tot felul de greutate, legate de război, până când a fost cucerit Canaanul. Și noi suntem chemați de Comandantul nostru să îndurăm greutate și să luptăm lupta cea bună, întru propășirea împărăției lui Dumnezeu pe pământ (1 Tim. 6:12; 2 Tim. 2:3). Acest gen de jertfire nu e ușor de îndeplinit, dar este un element esențial din acea viață care îi face plăcere lui Dumnezeu. Pe câmpul de luptă al zilelor noastre este nevoie de oameni înflăcărați de o râvnă sfântă:

Se cuvine oare să ajung eu în cer călcând doar pe flori,

în tihnă și lipsit de orice griji,

Când alții au luptat pentru a primi premiul,

luptând însângerați, dar plini de vitejie?

Negreșit și eu trebuie să lupt, dacă voiesc a domni;

Dăruiește-mi, Doamne, mai mult curaj!

Voi îndura și truda, și durerea,

Susținut de-al Tău Cuvânt.

- Isaee Watts

La întoarcere, spre casă, oamenii aceștia s-au decis să ridice un altar în apropiere de malurile Iordanului. Când celelalte nouă triburi și jumătate au auzit despre asta s-au aprins de mânie, temându-se că acest altar ar fi rivalizat cu cel din Silo. Ei s-au îngrijorat ca nu cumva acest altar să devină un loc de închinăciune la idoli în viitor, și astfel să vină pedeapsa lui Dumnezeu peste toată națiunea.

Înainte de a declara război împotriva triburilor de la est de Iordan, copiii lui Israel au trimis o delegație ca să stea de vorbă cu reprezentanții acestor triburi, oferindu-le teritorii la vest de Iordan, dacă considerau propriile lor teritorii drept necurate (v. 19). În relațiile cu oamenii care au zidit altarul, Fineas și ceilalți și-au amintit cum a suferit Israelul din pricina nelegiuirii lui Peor (v. 17; cf. Numeri 25) și a păcatului lui Acan (v. 20; cf. cap. 7). Ei au văzut în acest altar o altă amenințare la adresa bunăstării lor, ceea ce e în măsură să explice reacția lor virulentă. Ca popor ei au învățat că păcatul întinează tabăra întreagă și că Dumnezeu face responsabilă întreaga națiune pentru comportarea unor persoane individuale.

În consecință, oamenii, din Ruben, Gad și jumătate din tribul lui Manase au explicat că acesta nu era un altar pentru jertfe, ci doar un altar memorial, care să fie o mărturie pentru generațiile viitoare că triburile de la est de Iordan fac parte din națiunea Israel.

Celelalte triburi au fost mulțumite de această explicație, evitându-se astfel un război. Triburile din est au numit acest altar Mărturia, în sensul că era o mărturie între triburile din ambele, maluri ale Iordanului că Domnul este Dumnezeuul adevărat.

F. Cuvântarea de adio adresată de Iosua liderilor Israelului

Este prima din două cuvântări de rămas bun rostite de Iosua. Aici el se adresează conducătorilor Israelului.

Porunca lui Iosua ca ei să fie curajoși și scripturali (v. 6) ne amintește de cuvintele pe care însuși Domnul i le-a adresat cu câțiva ani mai devreme (1:7). Iosua a demonstrat veracitatea acestor cuvinte în creuzetul vieții, fiind acum în stare să le încredințeze cu încredere generației următoare.

El le-a amintit israeliților de credințioșia lui Dumnezeu prin faptul că Și-a împlinit promisiunile cu privire la țara promisă și locuitorii acesteia. Dumnezeu va continua să izgonească dușmanul, dar israeliții aveau datoria să asculte de El. Mai presus de toate, ei trebuie să se ferească de idolatria națiunilor din jur și nu cumva să încheie căsătorii mixte cu canaaniții. Deoarece în caz contrar păgânii aceștia vor fi o sursă permanentă de necaz pentru Israel.

Nici unul din cuvintele lui Dumnezeu nu a dat greș (v. 14). Asta nu înseamnă că teritoriul promis a intrat deja în posesia Israelului, deoarece Domnul însuși spusese că nu-i va izgoni pe locuitori dintr-o dată, ci treptat (Deuteronom. 7:22). Faptul că nici una din promisiunile Domnului nu a dat greș a constituit o puternică încurajare, folosită de Iosua pentru a-i impulsiona pe liderii Israelului să ducă la bun sfârșit lucrarea începută de el. La acest îndemn el adaugă un avertisment (v. 5, 16), conform căruia Iehova va da dovadă de aceeași credințioșie și față de israeliți, eliminându-i din țara bună pe care le-a dat-o, așa cum a făcut cu canaaniții, dacă evreii vor da uitării legământul încheiat cu Dumnezeu și se vor alipi de idoli.

Noul Testament conține un pasaj, la 2Corinteni 6:14-18. ce constituie o paralelă pentru acest capitol din VT. Separarea este vitală pentru omul lui Dumnezeu. Noi nu putem să ne alipim de Domnul în același timp în care suntem robii dușmanilor Săi.

G. Cuvântarea de adio adresată de Iosua poporului Israel (24:1-15)

Al doilea mesaj de rămas bun, adresat de data aceasta poporului, a fost rostit la Sihem. Iosua a făcut o trecere în revistă a istoriei poporului lui Dumnezeu, începând cu Terah și continuând cu perioada lui Avraam, Isaac și Iacob. El le-a amintit israeliților despre felul cum i-a izbăvit Dumnezeu din Egipt cu braț tare, cum i-a condus prin pustiu și cum le-a dat biruință asupra moabiților în partea de răsărit a Iordanului. Apoi a rememorat intrarea lor în țara promisă, victoria reputată la Ierihon și nimicirea regilor din Canaan (v. 2-13). Întinericul din versetul 7 ne duce înapoi la textul din Exod 14:19, 20, unde norul producea lumină pentru israeliți, dar întineric pentru egipteni.

În acest rezumat succint al istoriei de la Geneza la Iosua, un fapt iese cu pregnanță în evidență: suveranitatea lui Dumnezeu. Observați cum prezintă Dumnezeu această istorie: Eu am luat (v. 3), Eu am dat (v. 4), Eu am trimis (v. 5), Eu am adus (v. 6-8), Eu n-am vrut să ascult (v. 10), Eu i-am dat în mâna voastră (v. 11), Eu am trimis (v. 12), Eu am dat (v. 13). Iehova lucrează după planurile Sale eterne și cine poate să stea în calea Lui, cine poate opri mâna Lui? De un asemenea Dumnezeu trebuie să ne temem și să ascultăm (v. 14).

Alegerea de aici nu era între Domnul și idoli, deoarece Iosua a presupus că israeliții deja se decisese să nu slujească pe Dumnezeu. Prin urmare, el i-a provocat să aleagă între dumnezeii pe care îi slujiseră strămoșii lor în Mesopotamia și dumnezeii amoriților, pe care îi găsiseră în Canaan. Decizia nobilă a lui Iosua ca atât ei, cât și casa lui să-L slujească pe Domnul a constituit un imbold și o sursă de inspirație pentru generațiile de credincioși care s-au succedat de atunci. „Cât despre mine, eu și casa mea vom sluji Domnului.”

H. Reînnoirea legământului la Sihem

Când israeliții au promis că vor sluji lui Iehova, Iosua a zis: „Voi nu puteți să slujiți Domnului” (v. 19). Asta înseamnă că ei nu puteau să-L slujească pe Iehova și, în același timp, să se închine și idolilor. Negreșit Iosua și-a dat seama că oamenii aveau să se îndepărteze de la calea bună, căzând în idolatrie, deoarece chiar în timp ce rostea aceste cuvinte unii din ei aveau dumnezei străini în corturile lor (v. 23). Oamenii au persistat însă, susținând că vor fi loiali Dumnezeului lor. Prin urmare, Iosua a ridicat o piatră uriașă, sub stejarul care era lângă sanctuarul Domnului, ca mărturie a legământului încheiat de către Israel. (Sanctuarul Domnului despre care se vorbește în versetul 26 nu se referă la tabernacol, care se afla la Silo, ci pur și simplu la un loc sfânt.)

Referitor la problema idolilor, Cari Armerding face următorul comentariu:

Se pare că idolatria a fost unul din păcatele care s-au ținut scapi de Israel. Încă de la început strămoșii israeliților s-au închinat la alți dumnezei, așa cum am văzut (v. 2). Când Iacov și familia sa l-au părăsit pe Laban, Rahela a fost aceea care a luat dumnezeii tatălui ei (Geneza. 31:30-34). Dar când au sosit în țară, Iacob a poruncit celor din casa lui să se descotorosească de acești „dumnezei străini”. El i-a ascuns sub un stejar ce se afla la Sihem (Geneza. 35:2, 4). Iată însă că mult mai târziu Iosua poruncește generației sale, în exact același loc, să se descotorosească de dumnezeii pe care i-au slujit părinții lor (v. 14).

I. Moartea Lui Iosua

Iosua a murit la vârsta de o sută zece ani, fiind îngropat în cetatea moștenirii lui. Israelii au rămas credincioși Domnului câtă vreme au rămas în viață oamenii din generația lui Iosua. Nu știm cine a redactat aceste ultime versete din cartea Iosua, și nu are importanță să știm, pentru că dacă ar fi avut importanță, ni s-ar fi dezvăluit identitatea sa.

Oasele lui Iosif, care fuseseră scoase din Egipt, la cererea sa, au fost îngropate acum la Sihem (Geneza. 50:24; Ex. 13:19).

În cele din urmă, Eleazar, fiul lui Aaron, a murit și a fost îngropat în munții Efraim.

Trei înhumări sunt menționate în ultimele cinci versete din această carte: cea a lui Iosua (v. 29-31), a lui Iosif (v. 32) și a lui Eleazar (v. 33). Toți trei au fost îngropați în teritoriul alocat tribului lui Iosif. Toți trei îl slujiseră pe Dumnezeu lor, după cum ei își slujiseră patria. Iosua și Iosif au fost mari izbăvitori în timpul vieții lor iar Eleazar a fost izbăvitor la moartea sa, deoarece el a fost marele preot și moartea lui i-a eliberat pe toți cei care fugiseră în cetăți de refugiu (20:6). Asemenea cărților Geneza și Deuteronom, Iosua se încheie cu dangătul clopotului morții ce răsună la capătul vieții unor oameni mari și evlavioși. „Dumnezeu își îngroapă lucrătorii, dar își continuă lucrarea.”

clickbible.org